

Zelfstandig werkende accountant: in loondienst bij opdrachtgever

21 februari 2011

Veel adviseurs verrichten hun werkzaamheden als zelfstandige zonder personeel. Als zo'n adviseur voor een vaste opdrachtgever werkt, loopt hij het risico dat het Uvw of de Belastingdienst zijn arbeidsverhouding met die opdrachtgever als een dienstbetrekking aanmerkt. Bepalend daarbij is welke werkzaamheden de adviseur verricht, en onder welke omstandigheden. Als de vaste opdrachtgever 'werkgeversgezag' kan uitoefenen over de externe adviseur, is het pleit beslecht.

BV X exploiteerde een accounts- en belastingadvieskantoor. De BV deed regelmatig een beroep op Jan Achten, een externe adviseur/accountant. Achten was zelfstandig gevestigd accountant; hij declareerde zijn werkzaamheden bij BV X tegen een overeengekomen vast uurtarief. BV X schakelde hem met name in voor het opmaken van jaarrekeningen; haar vaste werknemers konden dat werk niet overnemen omdat zij niet beschikten over de daarvoor vereiste expertise. Achten deed ook ander werk voor BV X, vooral in drukke tijden als de BV een capaciteitsprobleem had. Achten werkte op kantoor van BV X, tussen 10.00 en 15.00 uur, en op andere tijden bij hem thuis. Veel van zijn werk sloot aan op de voorbereidend werkzaamheden van de vaste medewerkers van BV X. Als Achten met cliënten van BV X moest overleggen, gebeurde dat altijd op kantoor van de BV. Bij contacten met de Belastingdienst maakte hij gebruik van het beconnummer van BV X.

Na een boekenonderzoek nam het Uvw het standpunt in dat Achten in loondienst was bij BV X. Het Uvw legde correctienota's op voor aan hem gedane betalingen. BV X was het daar niet mee eens en legde de zaak voor aan Rechtbank Haarlem.

De rechtbank besliste dat er geen sprake was van een dienstbetrekking, maar die beslissing hield in hoger beroep geen stand. De Centrale Raad van Beroep stelde vast dat de werkzaamheden van Achten voor BV X een structureel karakter hadden; hij werkte ruim 100 uur per maand voor de BV. Achten leverde met zijn werk een belangrijk aandeel in het totaalproduct dat BV X aan haar cliënten aanbood. Voor de BV was het van groot commercieel belang dat Achten zijn werkzaamheden correct uitvoerde; die werkzaamheden konden niet zomaar en zonder medeweten van BV X worden onderbroken. De Raad kwam op grond van deze feiten en omstandigheden tot de conclusie dat BV X werkgeversgezag kon uitoefenen op Achten. De Raad constateerde dat BV X dat ook daadwerkelijk deed, doordat zij zijn declaraties nauwgezet controleerde voordat zij die aan haar cliënten doorberekende. Dat Achten als professional zijn vak verstond en in staat was zijn werkzaamheden geheel zelfstandig te verrichten, was geen beletsel om een gezagsrelatie aan te nemen. De correctienota's werden gehandhaafd.

Commentaar

De beoordeling van een arbeidsverhouding op het al dan niet bestaan van een gezagsverhouding leidt per definitie tot een sterk feitelijke uitspraak. Het is case law: de beoordeling moet van geval tot geval plaatsvinden. Deze uitspraak maakt duidelijk dat een combinatie van het verrichten van voor de opdrachtgever vitale werkzaamheden, op structurele basis, waarbij de externe adviseur functioneert binnen de kantoororganisatie van die opdrachtgever, de balans doet doorslaan naar een dienstbetrekking.

De opdrachtgever die het risico op naheffing van loonbelasting en premies wil vermijden, moet de opdrachtnemer om een VAR-wuo of VAR-DGA vragen. Zo'n verklaring levert hem een vrijwaring op, mits de opdrachtgever aan de daarvoor geldende voorwaarden voldoet. Zie ook BelastingBelangen Juni 2008: [VAR-verklaring: digitaal aanvragen en automatisch verlengen](#).